

МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ ЕКСПОРТУ ПРОДУКЦІЇ ВЗУТТЄВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄС

Імплементация Угоди про асоціацію та створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ) між Україною та ЄС відкривають нові можливості для українських виробників взуттєвої промисловості: спрощення доступу товарів українських виробників на ринок ЄС, відкриття нових сегментів зовнішнього ринку збуту для продукції галузі, укладання нових договорів та контрактів щодо збуту готової продукції на більш вигідніших умовах.

Європейський Союз є перспективним ринком для збуту взуття, де середнє споживання 4–5 пар взуття на рік на одного мешканця. Ємність європейського ринку досягає 2,5 млрд пар взуття за рік. Щорічно Україною експортується до країн ЄС близько 6 млн пар взуття. Проте, присутність української взуття на європейському ринку поки що складно назвати суттєвою. Українське взуття займає 0,47% всього взуттєвого ринку ЄС. У 2015 р. обсяги експорту взуття перевищили обсяги імпорту у 2,2 рази та становили 80,1% експорту всього взуття з України (табл. 1). Найбільше вітчизняного взуття експортували до Румунії (40,4%), Польщі (24,0%), Італії (17,7%), Угорщини (9,7%), Данія (3,7%). За рахунок достатньо високого рівня якості та асортименту, а також конкурентних цін українське взуття може успішно конкурувати з взуттям з Польщі, Румунії та Угорщини.

Таблиця 1

Баланс зовнішньої торгівлі взуттям України з країнами ЄС, млн дол. США

Показник	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Експорт	119,5	144,3	110,8	128,4	144,0	116,0
% до попереднього року	119,8	120,8	76,8	115,9	112,2	80,5
Імпорт	40,1	54,3	47,7	60,8	55,6	36,4
% до попереднього року	136,5	135,5	87,9	127,5	91,9	65,6
Сальдо	79,4	90,0	63,1	67,6	52,1	79,6

Джерело: розрахуно за даними Держстату України [Електронний ресурс]. – Доступний з : <<http://www.ukrstat.gov.ua/>>.

Наразі вітчизняні підприємства взуттєвої промисловості для країн Європейського Союзу в основному виробляють продукцію з використанням давальницьких схем поставок сировини та подальшим експортом готової продукції. За даними Держстату у 2015 році близько 83% експорту взуття з України до ЄС здійснювалося за схемами толінгу, і тільки 13% експорту взуття йде як прямий експорт. Основними партнерами в операціях з давальницькою сировиною є такі країни ЄС, як: Данія, Італія, Польща.

Угодою про асоціацію між Україною та ЄС передбачається лібералізація торгівлі продукцією взуттєвої промисловості. Згідно дії Угоди з 2016 р. ставки увізного мита на взуття до ЄС (від 3% до 17%) скасовуються поступово, протягом 3–10 років. Зазначимо, що в рамках Угоди існують річні квоти на взуттєву продукцію, згідно яких деякий обсяг взуття українські виробники вже зараз можуть продавати на європейський ринок без сплати мита, оминаючи перехідні періоди. Після перевищення ліміту безмитного експорту українські виробники постачатиме взуття в необмеженому обсязі, але сплачуючи при цьому мито.

Зниження ставок увізного мита та скасування нетарифних бар'єрів в торгівлі сприятиме покращенню доступу та збільшенню поставок українського взуття до Європейського союзу, та принесуть додатково мільйони доларів на експорті.

Для виходу на ринок ЄС, українське взуття має бути не лише якісним, але й відповідати міжнародним та європейським стандартам щодо якості і нормам безпеки, їх маркування, пакування тощо.

Позитивним є те, що під час дії ПВЗВТ з ЄС, крім нарощування обсягів експорту взуття на ринок ЄС, ми отримуємо доступ до високих європейських технологій (високотехнологічного обладнання та інструментів, сировини і матеріалів, хімікатів для виробництва шкіри та взуття), чого досі не вистачало у вітчизняній взуттєвій промисловості.

Значною загрозою є потенційна втрата європейських замовників через вимогу сплати увізного мита на давальницьку сировину.

Список літератури:

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.[Електронний ресурс]. – Доступний з: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page2